

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 46
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 **Votum**
- 2 **Zegengroet**
- 3 **Zingen : Psalm 150 : 1 en 2**
- 4 **Lezing van de wet**
- 5 **Zingen : Gezang 154 : 1 - 3**
- 6 **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 **Schriftlezing : Lucas 11 : 1 - 13**
- 8 **Zingen : Lied 296 : 1 en 2**
- 9 **Tekst : Zondag 46**
- 10 **Prediking**
- 11 **Zingen : Lied 481 : 1 en 2**
- 12 **Dankzegging en voorbede**
- 13 **Inzameling van de offergaven**
- 14 **Slotzang : Psalm 87 : 1, 4 en 5**
- 15 **Zegen**

Middagdienst

- 1 Votum
- 2 Zegengroet
- 3 Zingen : Psalm 150 : 1 en 2
- 4 Gebed om zegen over de eredienst
- 5 Schriftlezing : Lucas 11 : 1 - 13
- 6 Zingen : Lied 296 : 1 en 2
- 7 Tekst : Zondag 46
- 8 Prediking
- 9 Zingen : Lied 481 : 1 en 2
- 10 Geloofsbelijdenis door het zingen van Gezang 123 : 1,
lezing van de art. 2 – 7
- 11 Zingen Gezang 123 : 5
- 12 Dankzegging en voorbede
- 13 Inzameling van de offergaven
- 14 Slotzang : Psalm 87 : 1, 4 en 5
- 15 Zegen

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Enige tijd geleden was er aan de Theologische Universiteit in Kampen een studiedag over de plaats van de kerk in de samenleving. Aanleiding voor deze dag was het verschijnen van het boek 'Stad op een berg' van James Kennedy. *[Stad op een berg]* Het is een belangrijk onderwerp. Want de kerk is er maar niet voor zichzelf. Christus wil dat zijn kerk in deze wereld als een stad op een berg is. Goed zichtbaar voor alle mensen. Maar hoe geven we als kerk invulling aan deze roeping? Dat is een vraag waar de kerk in de loop van de tijd verschillende wegen voor heeft verkend. Moeten we als kerk in het publiek allerlei uitspraken doen over politieke kwesties? Zoals de Hervormde en Synodale Kerken dat in de jaren 80 en 90 deden. Moeten we gewoon maar ons ding doen en lekker knus bij elkaar gaan zitten en zien wie er mogelijk het pad van de kerk kruist? Moeten we doorgaan op de manier zoals we dat in de vorige eeuw hebben gedaan? Waarbij de kerk, om het met de woorden van Abram Kuyper te zeggen, als instituut zich niet echt met de wereld bezig hield, maar waarin de kerk als organisme duidelijk zichtbaar was. Zichtbaar was in het feit dat de leden van de kerk zich organiseerden en als christenen nadrukkelijk actief waren in de samenleving. Bijvoorbeeld met het oprichten van christelijke scholen. Met het oprichten van allerlei instellingen voor maatschappelijk werk. Instellingen voor de zorg aan mensen met verstandelijke of lichamelijke beperkingen. Met het oprichten van christelijke politieke partijen en omroepverenigingen. Met het uitgeven van christelijke kranten en bladen. In een samenleving waarin veel mensen nog christelijk waren en veel mensen naar de kerk gingen, voldeed deze vorm heel behoorlijk. Maar is dat vandaag de dag nog voldoende? Ik geloof het niet. Want de mensen willen weten wat de kerk zelf de wereld te bieden heeft. Voor een deel vult de kerk dit in door zich op plaatselijk nivo bezig te houden met diaconale projecten. Zoals het project waar we zelf in meedoen in Spijkenisse. Het project 'Vrede voor de stad'. *[Vrede voor de stad]* Hoe waardevol dat project ook is en hoe goed het ook is dat we daaraan meedoen, toch is het de vraag of dat nu voldoende is. Want ons kerk-zijn betekent toch meer dan dat we ons bekommeren om mensen in de samenleving die het moeilijk hebben. Als het kerk zijn daar in opgaat dan is de kerk uiteindelijk niet meer dan een van de vele organisaties die zich bezig houdt met de zorg voor mensen die het moeilijk hebben. En de kerk zal dan ook uiteindelijk verdwijnen.

Van oudsher heeft de kerk een heel eigen plaats in de samenleving. Ergens lijkt het op een vereniging, maar het is het toch weer niet. In vele opzichten is dat ook duidelijk. Bijvoorbeeld in de Nederlandse wetgeving waarin de kerken hun eigen unieke plaats hebben. Ik geloof dat in de eerste zin van het Onze Vader alle belangrijke elementen zitten voor de vraag wat de plaats van de kerk in de samenleving moet zijn. Ik bedien u het Woord van de Here onder het volgende thema: **[Thema en verdeling]**

Bij het begin van ons gebed roepen we onze Vader in de hemel aan.

Daarbij:

- 1. is ons hart naar boven gericht,**
- 2. is ons hart met kinderlijk vertrouwen vervuld,**
- 3. wordt ons hart door de gemeenschap van de kerk gedragen.**

[Punt 1] We zullen dus eerst zien dat bij het begin van ons gebed ons hart naar boven is gericht. De Here Jezus leert ons te bidden tot onze Vader die in de hemel is. Dat is heel belangrijk voor de kerk. Wij richten ons op God die in de hemel is. We hebben bij Zondag 45 gezien dat het gebed het belangrijkste is in een christelijk leven. In een leven van geloof. Want is ons gebed laten we de Here weten hoe belangrijk Hij voor ons leven is. Hoe wij in dit leven alles van Hem verwachten. Dat we ons soms wel heel groot en flink voelen, maar dat als het erop aankomt we toch maar kleine mensen zijn. Mensen die beseffen dat ze van de zegen van hun Vader in de hemel afhankelijk zijn. Ja, je mag je afvragen wat ons geloof in de Here betekent als we niets van Hem verwachten.

De kerk is de plek waar de mensen hun blik naar boven hebben gericht. Naar de hemel. Dat maakt de kerk ook uniek ten opzichte van zoveel andere organisaties in deze wereld. De kerk is gericht op God. Die gerichtheid is ook vaak zichtbaar gemaakt in de gebouwen waar christenen samen komen. De kerktoren **[kerktoren]** in dorpen en steden maken dit zichtbaar. Vaak kun je ze al van verre zien als je een dorp of stad nadert. De kerktoren is gericht op de hemel. De kerk is gericht op God. De kerk heeft een band met God. De kerk is de plaats waren de hemel en de aarde elkaar ontmoeten. Dat maakt deze plek ook uniek, broeders en zusters, jongens en meisjes. Dat maakt deze bijeenkomst uniek ten opzichte van allerlei andere bijeenkomsten van mensen op aarde. Hier zijn niet alleen maar mensen bij elkaar. Maar hier is ook iemand die ergens anders zijn woonplaats heeft. Hier zijn niet alleen maar mensen bij elkaar. Hier is ook iemand die

een macht heeft die boven de macht van de machtigste mensen op aarde uitstijgt. Hier zijn niet alleen maar zwakke mensen bij elkaar met hun tekortkomingen. Maar hier is ook Hij aanwezig die volmaakt is in de liefde. Hier is Hij aanwezig die altijd wil luisteren. Die Zich over kleine mensen ontfermt. Die mensen bevrijdt van allerlei vormen van slavernij. Die uit liefde voor ons daar zelfs zijn eigen Zoon voor heeft opgeofferd. Die mensen de weg wijst en die ons vertelt wat goed is voor deze wereld en wat niet. En van hier uit stijgen onze liederen en gebeden op naar de hemel. Voor de troon van God. Hier ontmoeten mensen de God van hemel en aarde. Hier is de poort naar de hemel. De poort die toegang geeft tot God. **[Ontmoeting]**

Wij geloven dat deze wereld niet van ons is, maar het werk en het eigendom is van deze God. We geloven dat deze wereld God aan het hart gaat. Wij geloven dat God een plan heeft met deze wereld. Wij geloven dat de Heer van deze wereld, deze wereld zal vernieuwen en volmaken Hij zal hem maken tot een wereld die vervuld is van liefde. En wij geloven dat God daarvoor zijn kerk gebruikt. Niet dat de kerk zelf die nieuwe aarde tot stand zal brengen. Maar God gebruikt zijn kerk wel om mensen uit deze wereld te redden. Mensen die een plek ontvangen in zijn nieuwe wereld. Die God die dit waar maakt, die aanbidden we hier in deze kerk. Hij is in de hemel en daarom richten we ons hart omhoog als we tot Hem bidden. Daarom bidden we tot onze Vader die in de hemel is. Dat in de eerste plaats.

[Kindergebed] **In de tweede plaats zullen we zien dat bij het begin van ons gebed ons hart van kinderlijk vertrouwen in vervuld.** Ja, we mogen bidden tot een groot God. Een God die de mach heeft over de hemel en de aarde. Die alle dingen beheerst. Voor wie de volken als stofjes op een weegschaal zijn, of als een druppel in een emmer. Hij omvat de wateren met een holle hand. Hij weegt de bergen op een weegschaal. Zo groot en machtig is Hij.

En ondanks het feit dat Hij zo groot en machtig is en wij maar zo klein zijn, kijkt God naar ons om. Ja, mogen we God zelfs onze Vader noemen. Wat toch een onvoorstelbaar wonder blijft. Vinden jullie niet, jongens en meisjes? Is het niet een groot wonder dat we de grote God van hemel en aarde, Vader mogen noemen? **[Jouw vader]** Jullie hebben misschien wel een goede vriend of vriendin die vaak bij jou thuis komt spelen. Iemand die je heel graag mag. Maar zou je het goed vinden als die jouw vader ook 'papa' ging noemen? Ja, en niet alleen maar 'papa' ging noemen, maar ook nog van je vader

ging verwachten dat die als een vader ook voor hem of haar ging zorgen? Wat dat is natuurlijk nog wel een verschil. Of je iemand alleen maar ‘vader’ noemt, omdat je je heel erg veilig en vertrouwd voelt bij hem. Of dat je van zo iemand ook verwacht dat hij zich echt een vader gaat gedragen. Dat hij met de juf op school gaat praten als er een probleem is. Dat hij voor jouw nieuwe kleren gaat betalen? En noem al die dingen maar op die vaders doen. Je mag iemand nog zo leuk vinden als vriend of vriendin, maar jouw vader de vader van je vriend of vriendin laten zijn, gaat wel heel ver. Maar toch gaat de Here Jezus zo ver. Hij leert het ons zelf. Hij zegt: ‘Als jullie bidden, bidt dan als volgt: Onze Vader die in de hemel is.’ Wat een liefde van onze Heiland. Wat moet Hij een onvoorstelbaar groot hart hebben dat Hij ons dit leert. **[Jezus Christus’ Vader]** Dat wij zijn Vader onze Vader mogen noemen en dat Hij zijn Vader ook echt een Vader voor ons laat zijn.

In Lucas 11 leert de Heer Jezus ons zelf met hoeveel vertrouwen we tot onze hemelse Vader mogen bidden. Hij vertelt daar over een vriend. Die midden in de nacht bij je aanklopt. Of wij zouden zeggen: aanbelt. En die komt niet vanwege een groot probleem of zo. Het is niet zo dat er iemand naar de dokter moet of zo. Maar hij heeft wat broden nodig. Omdat een vriend bij hem gekomen heeft en hij zelf geen brood in huis heeft om dit aan zijn vriend te geven. Nu kun je op twee manieren tegen die vriend aankijken die midden in de nacht aanklopt. Je kunt boos op hem worden en vragen of hij wel helemaal tikt. Hoe haalt hij het in zijn hoofd om op zo’n nog een keer aan te kloppen? Als iedereen al in bed ligt. Maar je kunt er ook op een andere manier naar kijken. De meesten van ons weten wel hoe lastig het is om hulp te vragen. Ik de kerk vind je altijd meer mensen die willen helpen, dan mensen die hulp durven te vragen. Maar deze vriend lijkt daar geen problemen mee te hebben. Hij heeft blijkbaar zoveel vertrouwen in de goedheid van zijn vriend dat hij er van uitgaat dat die vriend met liefde en plezier voor hem zal opstaan om hem wat broden te geven. **[Een vriend vol vertrouwen]** Is dat niet prachtig als een vriend zoveel vertrouwen in jouw vriendschappelijkheid heeft? Het doet denken aan een ontroerend moment toen één van onze kinderen nog heel jong was. Hij was ruim een jaar, denk ik. Hij had een ballon waar hij heerlijk mee aan het spelen was. Op een gegeven moment ging die stuk. Hij had de restjes van de ballon verzameld en was daar mee naar mij gekomen in mijn studeerkamer. En met de stukjes ballon in zijn hand kijk hij vol verwachting omhoog naar mij en zei toen: ‘Papa, plak plak.’ Hij

was er van overtuigd dat zijn vader de ballon wel kon maken. Het is ontroerend als iemand zoveel vertrouwen in je heeft. En het doet pijn om dat vertrouwen te moeten beschamen. En deze vriend heeft zoveel vertrouwen heeft in hun vriendschap, dat hij ervan overtuigt is dat zijn vriend met plezier op zal staan om hem die broden te geven. Want ze zijn nu eenmaal vrienden.

Met zoveel vertrouwen wil God dat wij tot Hem bidden. Ook dat hoort bij de kerk. Dat gelovige vertrouwen in God. In tijden van vervolging is dat vertrouwen van de gelovigen de reden geweest dat de kerk tegen de verdrukking in kon groeien. Want mensen waren verwonderd over dit vertrouwen en het bracht mensen tot diepe verwondering.

Daarom moeten wij ook vol vertrouwen zijn in de Here. **[Een betrouwbare God]** Dat moeten we vasthouden. Juist ook vandaag in onze tijd. Waar zoveel mensen zo weinig vertrouwen hebben. Omdat mensen niet zo betrouwbaar zijn als ze hadden verwacht. Omdat bankiers, burgemeesters, politici, wetenschappers, politieagenten, doktoren en noem al die mensen waar we op moeten vertrouwen, uiteindelijk niet zo betrouwbaar blijken te zijn.

Maar in de kerk van Christus zijn er mensen te vinden ondanks alles in vertrouwen leven. Ze staan met vertrouwen in dit leven. Ze hebben vertrouwen in de toekomst. En waarom? Omdat ze weten dat deze in de handen is van hun Vader in de hemel. Een Vader die zijn kinderen zeker geen slang zal geven als zijn kinderen om een vis vragen. En die ook geen schorpioen zal geven als ze Hem om een ei vragen. Als wij onze hemelse Vader vragen om te doen wat Hij ons beloofd heeft, dan zal Hij zijn belofte houden. In dat vertrouwen mogen we bidden. Ja, moeten we bidden. Dat in de tweede plaats.

[Punt 3] We zullen tenslotte zien dat bij het begin van ons gebed ons hart door de gemeenschap van de kerk wordt gedragen. Het lastigste woord van de aanspraak zoals de Here Jezus ons die geleerd heeft, is zeker vandaag de dag het woordje 'onze'.

[Onze Vader] Dit woordje verdient het om echt bij stil te staan, omdat veel mensen het goede zicht op de kerk verloren hebben of aan het verliezen zijn. En juist als het gaat om de plaats van de kerk in de wereld is dit van groot belang. Want steeds meer mensen gaan de kerk steeds meer zien als een groep mensen die vanwege hun geloof bij elkaar komt. Net als mensen die willen voetballen of toneel willen spelen elkaar opzoeken. Maar dat is een verkeerd denkbeeld. Wij hebben God niet uitgekozen. Wij hebben elkaar niet uitgekozen. Maar God heeft ons uitgekozen en geeft ons aan elkaar. Wij heb-

ben de kerk ook niet bedacht. Christus heeft de kerk gesticht. En door zijn kerk zijn we verbonden met God. **[Niet God -]**De volgorde is niet God – ik – de kerk. De volgorde is God – de kerk – ik. God komt naar mij toe via de kerk. Via mijn gelovige ouders die lid zijn van de kerk en mij in de kerk een plek hebben gegeven. Vandaar ook dat wij de kinderen dopen. Zij horen bij de kerk, omdat hun ouders bij de kerk horen. Of we komen tot God via vrienden die lid zijn van de kerk. Ons lidmaatschap van de kerk is dus niet iets wat we naar believen kunnen opzeggen. Het is dus ook niet waar als we zeggen, dat het niet belangrijk is of je lid bent van de kerk als je maar in God gelooft. Want hoe kun je dan nog het gebed bidden dat Jezus Christus ons geleerd heeft? Hoe kun je nog ‘onze Vader’ zeggen als er geen werkelijk ‘wij’ bestaat?

We zijn door Jezus Christus aan elkaar gegeven en we hebben de roeping om dat met elkaar inhoud te geven. Anders wordt ons ‘onze Vader’ meer en meer uitgehold. Onze hemelse Vader heeft ons aan elkaar gegeven en net als echte kinderen mogen we ons niet afsluiten voor elkaar. Natuurlijk is het net als in iedere grote familie zo dat je het met de een beter kunt vinden dan met de ander. Familie zoek je niet uit, maar die wordt je gegeven. Maar voor niemand mogen we ons hart afsluiten en doen alsof die ander er niet bij hoort.

Juist hierin kunnen we ook aan de wereld laten zien dat de kerk niet een vereniging is, zoals zoveel anderen. Maar dat de kerk andere principes kent dan ‘als ik het niet leuk meer vind, ben ik weg’. Of ‘als ze niet doen wat ik wil, zeg ik mijn lidmaatschap op’. Wij zijn geroepen om elkaar lief te hebben, elkaar te vergeven, elkaar trouw te zijn. En wat zou dat ook een prachtig getuigenis zijn naar de wereld. Dan wordt zichtbaar wat de Here Jezus in **[Johannes 17, 22 en 23]** in gebed aan zijn Vader vraagt: ‘Ik heb hen laten delen in de grootheid die U Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn zoals wij: Ik in hen en U in Mij. Dan zullen zij volkomen één zijn en zal de wereld begrijpen dat U Mij gezonden hebt, en dat U hen liefhad zoals U Mij liefhad.’

De kerk heeft zijn unieke plaats in de wereld omdat in de kerk Gods kinderen samenkomen om hun Vader en elkaar te ontmoeten. En juist daarom is de kerk ook zo waardevol voor de wereld. Omdat God de gaven van zijn Geest, zijn liefde, zijn genade en het eeuwig leven via deze kerk uitdeelt. En daarom mag de kerk zich ook niet verstoppen in de wereld, maar moet ze als een stad zijn op een berg. **Amen**